

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเงินของกลุ่มธุรกิจให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม” โดยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด มหาชน (เอไอเอส) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด มหาชน (ดีแทค) และ บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด มหาชน (ทรู) จากงบการเงินระหว่างปี 2550 - 2554 และผลการวิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ ในบทที่ 4 สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

5.1 สรุปผลการวิเคราะห์อัตราส่วนด้านการเงิน

5.1.1 อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)

วัตถุประสงค์อันดับแรกในการดำเนินธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทใดก็ตามคือการแสวงหากำไร ในการดำเนินธุรกิจจะต้องมีการลงทุน นำไปสร้างสินทรัพย์เพื่อที่จะประกอบกิจการเกิดยอดขายแล้วนำไปสู่การทำกำไรในที่สุด ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แบ่งออกเป็น 4 ส่วน เพื่อจะวิเคราะห์หาความสามารถในการทำกำไรของกิจการ โดยวิเคราะห์เทียบการทำกำไรต่อยอดขาย ต่อสินทรัพย์ ต่อทุน และการทำกำไรจากการดำเนินงาน ดังนี้

5.1.1.1 อัตราผลตอบแทนขั้นต้น (Gross Margin) เป็นการวัดการทำกำไรเบื้องต้น โดยคิดเพียงต้นทุนขายและบริการเท่านั้น เป็นตัวแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรของตัวสินค้าหรือบริการ อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการควบคุมต้นทุนขององค์กรด้วย ในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราผลตอบแทนขั้นต้น คิดเป็น 34.76, 34.98, 35.27, 38.26 และ 39.72 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ ดีแทคมีอัตราผลตอบแทนขั้นต้น คิดเป็น 31.84, 34.05, 33.69, 36.77 และ 35.79 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ ทรู มีอัตราผลตอบแทนขั้นต้น คิดเป็น 33.83, 30.72, 32.45, 31.26 และ 27.82 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอสจะมีอัตราผลตอบแทนขั้นต้นที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทรู ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราผลตอบแทนขั้นต้น คิดเป็น 33.70, 33.63, 34.06, 36.05 และ 35.51 จะเห็นได้ว่าอัตราผลตอบแทนขั้นต้นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่จะลดลง

เล็กน้อยในปี 2554 อันเป็นผลจากมหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี 2554 และจากการเข้าซื้อกิจการของกลุ่มฮัทซ์ และขยายโครงข่าย ทรูมูฟ เฮช ทำให้ กลุ่มทรูมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นในปี 2554 แต่ต้นทุนขายและบริการก็เพิ่มขึ้นมากเช่นกัน ส่งผลให้ในปี 2554 ทรูมีอัตราผลตอบแทนขั้นต้นต่ำที่สุดคือ 27.82 เปอร์เซ็นต์

5.1.1.2 อัตราส่วนผลตอบแทนจากการดำเนินงาน (Operating Margin) เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรของกิจการโดยคิดต้นทุนทุกประเภทยกเว้นต้นทุนทางการเงิน ถือเป็น การวัดประสิทธิภาพการบริหารกิจการของผู้บริหาร ในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงาน คิดเป็น 23.54, 23.89, 25.50, 28.55 และ 30.35 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ ดีแทคมีอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงาน คิดเป็น 16.79, 21.27, 15.70, 21.51 และ 22.08 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ ทรู มีอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงาน คิดเป็น 12.97, 12.28, 14.06, 11.82 และ 21.79 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทรู ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงาน คิดเป็น 18.90, 20.18, 19.61, 22.24 และ 25.77 จะเห็นได้ว่าอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่าในปี 2554 ทรูเข้าซื้อกิจการของกลุ่มฮัทซ์ ทำให้มีรายได้จากการเจรจาต่อรองเพิ่มขึ้นมา 12,838 ล้านบาท ทำให้มีอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นสูงมากจากปี 2553 ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

5.1.1.3 อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ (Net Profit Margin) เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรของกิจการโดยคิดต้นทุนทุกประเภท ถ้าอัตราส่วนที่คำนวณได้มีค่าสูงแสดงว่ากิจการมีความสามารถในการหากำไรสูง ในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ คิดเป็น 14.98, 14.86, 16.39, 18.57 และ 17.67 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ ดีแทคมีอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ คิดเป็น 8.91, 13.78, 10.07, 15.04 และ 14.90 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ ทรู มีอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ คิดเป็น 2.53, -5.53, 1.94, 1.76 และ -3.80 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทรู ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ คิดเป็น 10.03, 9.34, 10.67, 13.27 และ 11.32 จะเห็นได้ว่าอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ มีแนวโน้มที่ไม่แน่นอน อันเนื่องมาจากสภาวะขาดทุนของทรูในปี 2551 และปี 2554 จากภาระต้นทุนทางการเงิน และ ภาระภาษีจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายอัตราภาษีในปี 2554

5.1.1.4 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets Ratio : ROA) เป็นการเปรียบเทียบผลตอบแทนที่ได้จากสินทรัพย์หลังดอกเบี้ยและภาษี เป็นการวัดประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดกำไรสุทธิ ในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม คิดเป็น 19.39, 20.60, 20.65, 28.56 และ 41.68 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ ดีแทคมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม คิดเป็น 11.22, 14.07, 10.06, 15.58 และ 17.09 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ ทูม มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม คิดเป็น 6.46, 6.22, 7.53, 6.34 และ 11.73 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทูม ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม คิดเป็น 12.60, 13.75, 13.08, 16.72 และ 21.83 จะเห็นได้ว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยหลักที่อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมของ เอไอเอส ที่มีค่าสูงที่สุด จากมูลค่าของสินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการที่มีมูลค่าลดลงอย่างต่อเนื่อง จากค่าตัดจำหน่ายระหว่างปีที่มีมากกว่ามูลค่าการลงทุนเพิ่มในช่วงปี 2553-2554

5.1.1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ (ROE : Return on Common Stockholders' Equity) เป็นการวัดความสามารถในการหาผลตอบแทนของกิจการจากเงินลงทุนเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ ในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ คิดเป็น 21.22, 22.12, 23.12, 36.48 และ 55.21 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ ดีแทคมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ คิดเป็น 12.52, 16.75, 10.84, 16.56 และ 22.77 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ ทูม มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ คิดเป็น 17.90, -40.61, 14.03, 9.52 และ -16.12 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทูม ตามลำดับ โดยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของทรูก่อนข้างผันผวนจากสภาวะขาดทุนของทรูในปี 2551 และปี 2554 จากภาระต้นทุนทางการเงิน และ ภาระภาษีจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายอัตราภาษีในปี 2554 อีกทั้งทรูยังได้ระดมทุนโดยการออกหุ้นสามัญเสนอขายแก่ผู้ถือหุ้นรายเดิมในปี 2554 อีกด้วย เมื่อวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ คิดเป็น 17.92, 16.18, 17.30, 24.38 และ 28.74 จะเห็นได้ว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ มีแนวโน้มที่สูงขึ้น

5.1.2 อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

นอกจากการแสวงหากำไรสูงสุดแล้ว สภาพคล่องของกิจการก็เป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ เพราะหากแม้กิจการจะก่อให้เกิดกำไรมากเพียงใดแต่ถ้าไม่มีสภาพคล่อง กิจการนั้นก็อาจจะต้องปิดตัวลงได้เช่นกัน ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องในรูปแบบของอัตราส่วนทุนหมุนเวียนและอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว โดยอัตราสภาพคล่องนั้นควรได้ค่าที่มากกว่า 1 แสดงถึงการมีสินทรัพย์หมุนเวียนเพียงพอที่จะชำระหนี้ระยะสั้นได้ ยิ่งมากกว่า 1 เท่าใดก็จะสะท้อนศักยภาพในการชำระหนี้ได้ดีเท่านั้น

5.1.2.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) เป็นการวัดสภาพคล่อง จากการเปรียบเทียบระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินระยะสั้น ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นคร่าวๆของกิจการได้ โดยในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน คิดเป็น 0.73, 1.08, 2.02, 0.73 และ 1.12 ตามลำดับ ดีแทคมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน คิดเป็น 0.83, 0.98, 1.33, 1.03 และ 0.51 ตามลำดับ ทูม มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน คิดเป็น 0.77, 0.61, 0.65, 0.74 และ 0.91 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทูม ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน คิดเป็น 0.77, 0.87, 1.20, 0.82 และ 0.76 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์พบว่า สภาพคล่องของกิจการเปลี่ยนแปลงไปตามเงินสดที่กิจการถืออยู่ คือเมื่อมีเงินสดมาก อัตราส่วนทุนหมุนเวียนก็สูงตามด้วย

5.1.2.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) อัตราส่วนนี้ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นเช่นเดียวกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียน แต่ตัดในส่วนของสินค้าคงเหลือเนื่องจากเปลี่ยนเป็นเงินสดออกได้ช้ากว่าสินทรัพย์หมุนเวียนประเภทอื่น โดยในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน คิดเป็น 0.69, 1.02, 1.99, 0.70 และ 1.08 ตามลำดับ ดีแทคมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน คิดเป็น 0.82, 0.97, 1.32, 1.02 และ 0.51 ตามลำดับ ทูม มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน คิดเป็น 0.74, 0.58, 0.63, 0.70 และ 0.87 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทูม ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน คิดเป็น 0.75, 0.84, 1.18, 0.79 และ 0.74 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์พบว่า สินค้าคงเหลือเป็นสัดส่วนที่น้อยมากในสินทรัพย์หมุนเวียน ทำให้อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วมีแนวโน้มในลักษณะเดียวกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียน

5.1.3 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity Ratio)

ในการวิเคราะห์อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เป็นการวัดความสามารถในการจัดการสินทรัพย์ของบริษัท ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ประเภทอาคาร ที่ดิน อุปกรณ์ หรือ สินทรัพย์ทั้งหมด รวมไปถึงประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้ เพราะหากกิจการมียอดขายมากมายมีกำไรทางบัญชีสูงแต่ไม่สามารถเรียกเก็บเงินจากลูกค้าได้ ไม่นานกระแสเงินสดเข้าสู่กิจการก็จะไม่มีอันไปสู่การปิดกิจการในที่สุด และจากกิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการที่ต้องลงทุนในโครงข่ายโทรคมนาคม ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนที่สูงมากในการวางโครงข่ายให้ครอบคลุมและเพียงพอต่อการให้บริการ ในขณะที่สินค้าย่อยส่วนใหญ่เป็นวัสดุทดแทนสำหรับการบำรุงรักษาโครงข่าย ส่งผลให้ต้นทุนหลักในการให้บริการจึงอยู่ในรูปของสินทรัพย์ถาวรมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน

จากเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงแบ่งวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจัดการสินทรัพย์ออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

5.1.3.1 อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivables Turnover) ในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ คิดเป็น 15.30, 16.00, 17.72, 19.55 และ 16.89 ตามลำดับ ดีแทคมีอัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ คิดเป็น 8.28, 8.90, 9.67, 11.27 และ 12.11 ตามลำดับ ทูม มีอัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ คิดเป็น 6.41, 5.93, 7.65, 7.39 และ 5.88 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทูม ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ คิดเป็น 9.57, 9.64, 11.12, 11.97 และ 10.57 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์พบว่าอัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้มีแนวโน้มที่ดีขึ้นแต่จะลดลงในปี 2554 เล็กน้อยจากวิกฤติกรรมหาอุทกภัยในช่วงปลายปี 2554

5.1.3.2 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non-current Asset Turnover) เป็นดัชนีแสดงการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ถาวร ถ้าหมุนได้จำนวนเท่ามากขึ้น แสดงว่าการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ได้ดีขึ้นด้วย ในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คิดเป็น 0.99, 1.06, 1.06, 1.37 และ 2.02 ตามลำดับ ดีแทคมีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คิดเป็น 0.77, 0.77, 0.76, 0.89 และ 1.05 ตามลำดับ ทูม มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คิดเป็น 0.60, 0.62, 0.65, 0.66 และ 0.69 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทูม ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คิดเป็น 0.79, 0.83, 0.83, 0.96

และ 1.15 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์พบว่าอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งโดยปกติแล้วมูลค่าของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ไม่ใช่ที่ดินมีมูลค่าลดลงในทุกๆปีอยู่แล้ว จึงทำให้แนวโน้มเป็นไปในลักษณะดังกล่าว อีกปัจจัยที่สำคัญคือการลงทุนเพิ่มเติมของกิจการในปีนั้นๆ จึงทำให้ผู้ประกอบการแต่ละรายมีการเพิ่มของอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนแตกต่างกันไป

5.1.3.3 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม(Total Assets Turnover)จากการวิเคราะห์อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม เป็นการวัดประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์รวมของกิจการ โดยในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม คิดเป็น 0.82, 0.86, 0.81, 1.00 และ 1.37 ตามลำดับ ดีแทคมีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม คิดเป็น 0.67, 0.66, 0.64, 0.73 และ 0.78 ตามลำดับ ทูม มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม คิดเป็น 0.50, 0.51, 0.54, 0.54 และ 0.54 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทูม ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม คิดเป็น 0.67, 0.68, 0.67, 0.75 และ 0.85 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์พบว่าอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมมีแนวโน้มที่ดีขึ้น เช่นเดียวกับอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เนื่องจากสินทรัพย์ส่วนใหญ่ของกิจการโทรคมนาคมเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จึงทำให้มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน

5.1.4 อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios)

จากสมการของงบดุลที่ว่าสินทรัพย์เท่ากับส่วนของทุนรวมกับส่วนของหนี้สิน เป็นสมการการเงินที่มีความสำคัญมากในการวิเคราะห์งบการเงิน กิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการที่ต้องลงทุนมหาศาล วิธีการที่จะได้เงินมาลงทุนจึงต้องมาจากส่วนของหนี้สินหรือระดมทุนในตลาดหุ้นส่วน ซึ่งจะเป็นสัดส่วนเท่าไรขึ้นกับนโยบายขององค์กรเอง ในการก่อหนี้ขึ้นถ้ามีการบริหารหนี้สินที่ดี ก็จะทำให้กิจการเจริญเติบโต แต่ถ้าขาดวินัยในการก่อหนี้ ก็สามารทำให้กิจการล้มละลายได้เช่นกัน ในส่วนนี้ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์แสดงความสามารถในการบริหารหนี้โดยวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

5.1.4.1 อัตราส่วนหนี้สินรวมกับส่วนของผู้ถือหุ้น(Dept to Equity Ratio) เมื่อเป็นที่ยอมรับกันว่าการดำเนินธุรกิจต้องมีการก่อหนี้ แล้วทำไมจึงจะทำให้เจ้าหนี้อยอมให้สินเชื่อ อัตราส่วนนี้เป็นตัวชี้วัดในส่วนนี้ คือหากกิจการมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าสูง เงินทุนจากเจ้าของมีเพียงเล็กน้อยและมาจากหนี้สินเป็นส่วนใหญ่ ความเสี่ยงส่วนใหญ่ก็จะตกเป็นของเจ้าหนี้ ในขณะที่เดียวกันในสวนของกิจการเองก็ต้องแบกภาระในรูปดอกเบี้ยจ่ายไว้สูงในทางตรงกันข้าม การที่กิจการมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำ แสดงได้ว่าเจ้าหนี้นี้มีความเป็นไปได้สูงที่จะได้รับชำระหนี้

จากกิจการ โดยในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราหนี้สินรวมกับส่วนของผู้ถือหุ้น คิดเป็น 0.71, 0.74, 0.74, 1.35 และ 1.20 ตามลำดับ ดีแทคมีอัตราหนี้สินรวมกับส่วนของผู้ถือหุ้น คิดเป็น 0.94, 0.76, 0.60, 0.44 และ 1.98 ตามลำดับ ทูม มีอัตราหนี้สินรวมกับส่วนของผู้ถือหุ้น คิดเป็น 11.46, 16.67, 9.94, 8.22 และ 6.06 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราหนี้สินรวมกับส่วนของผู้ถือหุ้น ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทูม ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราหนี้สินรวมกับส่วนของผู้ถือหุ้น คิดเป็น 1.58, 1.50, 1.36, 1.54 และ 2.57 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มธุรกิจมีภาระในส่วนของหนี้สินสูงมากในแต่ละปี แต่เนื่องจากเป็นบริษัทในเครือของกิจการอันดับต้นๆ 1 ใน 3 ของไทยทำให้มีเครดิตในการก่อหนี้เพิ่มได้ แต่ภาระต้นทุนทางการเงินที่สูงมากทำให้มีความสามารถในการทำกำไรที่น้อยลงตามไปด้วย

5.1.4.2 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Dept to Assets Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงโครงสร้างทางการเงินที่เกิดจากการจัดหาเงินจากภายนอกกว่า เป็นสัดส่วนเท่าใดกับสินทรัพย์รวม ซึ่งเป็นการประเมินภาระผูกพันที่กิจการจะต้องชำระหนี้ ทั้งหมดทั้งในระยะสั้นและระยะยาวและแสดงถึงความเสี่ยงของกิจการ โดยกิจการใดมีอัตราส่วน หนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมในอัตราสูงจะมีผลทำให้กิจการนั้นมีความเสี่ยงสูงในการที่จะไม่สามารถจ่ายชำระคืนหนี้สินที่ครบกำหนดได้ โดยในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม คิดเป็น 0.41, 0.43, 0.43, 0.57 และ 0.54 ตามลำดับ ดีแทคมีอัตราหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม คิดเป็น 0.49, 0.43, 0.38, 0.31 และ 0.66 ตามลำดับ ทูม มีอัตราหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม คิดเป็น 0.92, 0.94, 0.91, 0.89 และ 0.86 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทูม ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม คิดเป็น 0.61, 0.60, 0.58, 0.61 และ 0.72 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มธุรกิจมีภาระในส่วนของหนี้สินสูงมากในแต่ละปี ส่วนดีแทคกับเอไอเอสมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน

5.1.4.3 อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Cash Interest Coverage Ratio) หากมีอัตราส่วนนี้สูง แสดงว่ามีความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ยดี หากผลการคำนวณมีแนวโน้มที่ยอดจำนวนเท่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงานจะครอบคลุมดอกเบี้ยจ่ายลดลง เป็นสัญญาณเตือนว่า กิจการไม่สามารถหาเงินสดมาชำระดอกเบี้ยซึ่งเป็นภาระผูกพันของหนี้ที่ก่อขึ้นได้เพียงพอ โดยในปี พ.ศ. 2550-2554 เอไอเอส มีอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย คิดเป็น 25.34, 28.75, 26.16, 32.47 และ 38.57 ตามลำดับ ดีแทคมีอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย คิดเป็น 9.93, 12.53, 15.67, 27.24 และ 74.24 ตามลำดับ ทูม มี

อัตราอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย คิดเป็น 3.11, 2.30, 3.02, 2.73 และ 1.54 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในแต่ละปี เอไอเอส จะมีอัตราอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ที่ดีที่สุด รองลงมาเป็น ดีแทค และ ทู ตามลำดับ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยพบว่า ธุรกิจผู้ให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย คิดเป็น 8.84, 6.96, 9.99, 11.78 และ 6.99 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มทรูอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยที่ต่ำที่สุดในแต่ละปี เนื่องจากมีสัดส่วนหนี้สินต่อทุนที่สูงมาก ส่วนดีแทคกับเอไอเอสนั้นมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันเกณฑ์ที่ดี

5.2 สรุปผลการวิเคราะห์งบการเงินรายบริษัท

การวิเคราะห์งบการเงินนั้น เปรียบเสมือนกับการตรวจสอบสุขภาพทางการเงินของบริษัท สามารถสะท้อนถึงลักษณะกิจการได้ทุกอย่าง เริ่มด้วยการวิเคราะห์โครงสร้างทางฐานะการเงิน ต้นทุนค่าใช้จ่าย การเจริญเติบโตของกิจการ ตรวจสอบพฤติกรรมทางการเงิน ตามด้วยวิเคราะห์แบบละเอียดด้วยอัตราส่วนทางการเงิน เมื่อพิจารณาทุกส่วนแล้วสามารถวิเคราะห์งบการเงินรายบริษัท ได้ดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์งบการเงิน บมจ.แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส หรือ เอไอเอส

จากการวิเคราะห์งบการเงินของเอไอเอส เห็นได้ว่าโครงสร้างฐานะทางการเงินของเอไอเอสมีความแข็งแกร่งกว่าคู่แข่งรายอื่น มีสัดส่วนหนี้สินต่อทุนเฉลี่ยค่อนข้างดีมากคือประมาณ 48:52 มีขนาดของกิจการกว่าแสนล้านบาท มีสัดส่วนของสินค้าคงเหลือน้อยมากประมาณร้อยละ 1 ของสินทรัพย์รวม มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเฉลี่ยในสัดส่วนที่สูงคิดเป็นร้อยละ 74 ของสินทรัพย์รวม แต่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากการตัดราคาสินทรัพย์ภายใต้สัญญาสัมปทาน ซึ่งมีสัดส่วนประมาณครึ่งหนึ่งของสินทรัพย์รวมและจะหมดสัญญาในปีพ.ศ.2558 มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนเฉลี่ยมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ยแสดงถึงการมีสภาพคล่องที่ดี (38:34) เมื่อพิจารณาในโครงสร้างของรายได้เห็นได้ว่า รายได้รวมต่อปีก่อนข้างคงที่ และมีมูลค่าสูงกว่าแสนล้านบาท มีกำไรสุทธิต่อยอดขายเฉลี่ยประมาณร้อยละ 16 ในขณะที่มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเฉลี่ยค่อนข้างสูง คือประมาณร้อยละ 37

ด้านพฤติกรรมการใช้เงินเมื่อพิจารณาในงบกระแสเงินสดพบว่า เอไอเอสลดการลงทุนในทุกๆ ปีอย่างต่อเนื่องจากการที่สัญญาสัมปทานจะหมดสัญญาในปีพ.ศ.2558 โดยที่กระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการเพียงพอต่อมูลค่าการลงทุนในปีนั้นๆ โดยไม่ต้องก่อหนี้เพิ่มเติม ส่งผลให้มีเงินสดเพียงพอที่จะชำระหนี้สินอย่างต่อเนื่องทุกปี ทำให้ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย มีแนวโน้มสูงขึ้น เมื่อวิเคราะห์ถึงนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละร้อยในแต่ละ

ละปี พบว่าบริษัทยังมีเหลือเงินสดในทุกๆปีหลังจ่ายเงินปันผล ทำให้มีเงินสดสะสมเพิ่มขึ้นในทุกปี เพียงพอต่อการลงทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในปี พ.ศ.2553 ศาลปกครองมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวให้ชะลอการประมูลคลื่นความถี่ 3G ประกอบกับเงินสดสะสมหลังจ่ายเงินปันผลปกติไปแล้วมีมูลค่าสูงมาก ทำให้บริษัทมีสภาพคล่องที่สูงเกินไป ส่งผลให้บอร์ดบริหารพิจารณาจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลพิเศษเพิ่มขึ้นกว่า 30,000 ล้านบาท ทำให้บริษัทมีสภาพคล่องลดลงจากปี พ.ศ. 2552 แต่จากการที่กำไรสุทธิมีแนวโน้มสูงขึ้น และจากการที่สินทรัพย์ภายใต้สัญญาสัมปทานจะไม่เหลือมูลค่าทางบัญชีในปี 2558 ทำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานบริษัทมีแนวโน้มสูงขึ้น ประกอบสัดส่วนหนี้สินต่อทุนของกิจการยังอยู่เมื่อเทียบกับคู่แข่ง ทำให้บริษัทยังคงมีศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งทุนที่ดี ในการลงทุนเพิ่มเติมจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

5.2.2 การวิเคราะห์งบการเงิน บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น หรือ ดีแทค

จากการวิเคราะห์งบการเงินของดีแทค เห็นได้ว่าโครงสร้างฐานะทางการเงินของดีแทคมีสัดส่วนหนี้สินต่อทุนเฉลี่ยค่อนข้างดีมากคือประมาณ 45:55 มีขนาดของกิจการกว่าแสนล้านบาท มีสัดส่วนของสินค้างเหลือน้อยมากประมาณร้อยละ 0.2 ของสินทรัพย์รวม มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเฉลี่ยในสัดส่วนที่สูงคิดเป็นร้อยละ 80 ของสินทรัพย์รวม แต่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากการตัดราคาสินทรัพย์ภายใต้สัญญาสัมปทาน ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 ของสินทรัพย์รวมและจะหมดสัญญาในปีพ.ศ.2561 แสดงถึงลักษณะของกิจการ ว่าเป็นผู้ให้บริการในกิจการที่เกี่ยวกับสาธารณูปโภค และมีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนเฉลี่ยน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ยแสดงถึงการมีสภาพคล่องที่ไม่ดีนัก (19:33) เมื่อพิจารณาในโครงสร้างของรายได้เห็นว่า รายได้รวมต่อปีมีแนวโน้มสูงขึ้น ปัจจุบันมีมูลค่าประมาณ 70,000 ล้านบาท มีกำไรสุทธิต่อยอดขายเฉลี่ยประมาณร้อยละ 12.5 ในขณะที่มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเฉลี่ยค่อนข้างสูงคือประมาณร้อยละ 30

ด้านพฤติกรรมการใช้เงินเมื่อพิจารณาในงบกระแสเงินสดพบว่า ดีแทคยังคงลงทุนในทุกๆ ปี แต่มีแนวโน้มลดลงจากการที่สัญญาสัมปทานจะหมดสัญญาในปี 2561 โดยที่กระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการเพียงพอต่อมูลค่าการลงทุนในปีนั้นๆโดยไม่ต้องก่อหนี้เพิ่มเติม ส่งผลให้มีเงินสดเพียงพอที่จะชำระหนี้สินอย่างต่อเนื่องทุกปี ทำให้ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่เมื่อวิเคราะห์ถึงนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละร้อยละในแต่ละปี พบว่าบริษัทยังมีเหลือเงินสดในทุกๆปีหลังจ่ายเงินปันผล ทำให้มีเงินสดสะสมเพิ่มขึ้นในทุกปีเพียงพอต่อการลงทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในปี พ.ศ.2553 ศาลปกครองมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวให้ชะลอการประมูลคลื่นความถี่ 3G ประกอบกับในปี พ.ศ. 2554 บอร์ดบริหารมีนโยบายเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเงิน จึงมีมติพิจารณาจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลพิเศษเพิ่มขึ้นอีกกว่า

38,000 ล้านบาท โดยจ่ายจากกำไรสะสมและกู้เงินเพิ่มอีก 30,000 ล้านบาท โดยจะมีผลในปีพ.ศ. 2555 จึงตั้งเงินปันผลค้างจ่ายในส่วนของหนี้สินหมุนเวียนในงบดุลปี พ.ศ.2554 ทำให้บริษัทมีสภาพคล่องลดลงจากปี พ.ศ. 2553 แต่จากการที่กำไรสุทธิมีแนวโน้มสูงขึ้น และจากการที่สินทรัพย์ภายใต้สัญญาสัมปทานจะไม่เหลือมูลค่าทางบัญชีในปี 2561 ทำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานบริษัทมีแนวโน้มสูงขึ้นแต่จากการเปลี่ยนโครงสร้างทางการเงินของบริษัททำให้สัดส่วนหนี้สินต่อทุนของกิจการเพิ่มขึ้น ทำให้บริษัทอาจมีความเสี่ยงในการที่จะเข้าถึงแหล่งทุนที่ดี ในการลงทุนเพิ่มเติมจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

ในมุมมองของผู้วิจัยนั้นเห็นว่าการที่ตีแตกจ่ายเงินปันผลพิเศษ และเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของทุนนั้น ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุดคือ บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย เนื่องจากถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมกันประมาณร้อยละ 66 ทั้งยังเป็นจุดอ่อนที่กลุ่มรัฐได้ฟ้องร้องต่อหน่วยงานกำกับดูแลว่าตีแตกละเมิด พ.ร.บ.ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว แสดงถึงความต้องการลดความเสี่ยงและการเตรียมความพร้อมในการเข้าประมูลใบอนุญาต 3G ที่กำลังจะเกิดขึ้น

5.2.3 การวิเคราะห์งบการเงิน บมจ.ทรู คอร์ปอเรชั่น หรือ ทรู

จากการวิเคราะห์งบการเงินของทรู เห็นได้ว่าโครงสร้างฐานะทางการเงินของทรูมีสัดส่วนหนี้สินต่อทุนเฉลี่ยต่ำมากคือประมาณ 90:10 โดยใน 90 ส่วนเป็นหนี้สินจากการกู้ยืมถึง 62 ส่วน มีขนาดของกิจการกว่าแสนล้านบาท มีสัดส่วนของสินค้าคงเหลือน้อยมากประมาณร้อยละ 0.8 ของสินทรัพย์รวม มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเฉลี่ยในสัดส่วนที่สูงคิดเป็นร้อยละ 80 ของสินทรัพย์รวม แม้ว่าสินทรัพย์ภายใต้สัญญาสัมปทานจะหมดสัญญาในปี พ.ศ. 2561 แต่ทรูยังคงลงทุนเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องในโครงข่ายของทรูเอง เพื่อลดความเสี่ยงจากการที่สัญญาสัมปทานจะหมดสัญญาในปี พ.ศ. 2561 ทำให้ขนาดกิจการของทรูค่อนข้างคงที่ ในขณะที่สัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนเฉลี่ยน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ยแสดงถึงการมีสภาพคล่องที่ไม่ดีนัก (20:27) เมื่อพิจารณาในโครงสร้างของรายได้เห็นได้ว่า รายได้รวมต่อปีมีแนวโน้มสูงขึ้น ปัจจุบันมีมูลค่าประมาณ 70,000 ล้านบาท แต่เนื่องจากมีภาระดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยสูงมากถึงร้อยละ 13 ของรายได้รวม ทำให้มีผลประกอบการขาดทุนสุทธิต่อยอดขายเฉลี่ยประมาณร้อยละ -0.6 และมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเฉลี่ยที่ค่อนข้างต่ำคือประมาณร้อยละ 11

ด้านพฤติกรรมการใช้เงินเมื่อพิจารณาในงบกระแสเงินสดพบว่า ทรูไม่เคยจ่ายปันผลเนื่องจากขาดทุนสะสมเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ทรูมีการลงทุนเพิ่มเติมในทุกๆปี เมื่อตรวจดูกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการ พบว่าไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้สินและการลงทุนเพิ่ม จึงต้องจัดหาเงินทุนโดยการก่อหนี้เพิ่มเติม และออกหุ้นเพิ่มเติม ทำให้มีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นส่งผลให้ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีแนวโน้มลดลง และอาจส่งผลให้ทำให้บริษัทมีความเสี่ยงในการที่

จะเข้าถึงแหล่งทุนที่ดี เนื่องจากทรูต้องดำรงสัดส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ต่างๆ

ด้วยปัจจัยเสี่ยงทางการเงินที่กล่าวมา ทำให้ทรูมีข้อจำกัดในการลงทุนเพิ่มเติมจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตาม ทรูมี บริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และยังทำสัญญาสนับสนุนทางการเงินกับ ทรูมูฟ ที่เป็นบริษัทในเครือ ทำให้ในอนาคตอันใกล้นี้ ทรูจะยังไม่มีปัญหาในด้านเงินทุนสำหรับการลงทุนในโครงข่าย 3G ที่กำลังจะเกิดขึ้น

5.3 เปรียบเทียบจุดแข็งและจุดอ่อนทางการเงินของธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ตารางที่ 5.1 แสดงการเปรียบเทียบจุดแข็งและจุดอ่อนทางการเงินของธุรกิจให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม

	AIS		DTAC		TRUE	
	ผลวิจัย	แนวโน้ม	ผลวิจัย	แนวโน้ม	ผลวิจัย	แนวโน้ม
ต้นทุน	ต่ำ	ลดลง	ต่ำ	ลดลง	สูง	ลดลง
ส่วนแบ่งตลาด	สูง	คงที่	ปานกลาง	ลดลง	น้อย	เพิ่มขึ้น
กำไร	สูง	เพิ่มขึ้น	ปานกลาง	เพิ่มขึ้น	ขาดทุน	ดีขึ้น
สินทรัพย์	ลดลง	ลดลง	ลดลง	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
หนี้สินต่อทุน	1:1	เพิ่มขึ้น	1:1	เพิ่มขึ้น	10:1	คงที่
ดอกเบี้ย	ต่ำ	เพิ่มขึ้น	ต่ำ	เพิ่มขึ้น	สูง	สูง
ROA	14.6	เพิ่มขึ้น	12.5	เพิ่มขึ้น	-0.6	เพิ่มขึ้น
ROE	31.6	เพิ่มขึ้น	15.9	เพิ่มขึ้น	-3.1	ลดลง
สภาพคล่อง	ดี	ลดลง	ค่อนข้างดี	ลดลง	ต่ำ	คงที่

5.4 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้างนี้เป็นการวิเคราะห์ศักยภาพทางการเงิน ของผู้ให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม โดยศึกษาจากงบการเงินในช่วงปีพ.ศ.2550 ถึงปีพ.ศ.2554 ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทยได้เปิดเสรีโทรคมนาคม แต่โดยรวมแล้วโครงสร้างรายได้ของผู้ประกอบการยังคงผูกติดกับสัญญาสัมปทาน ซึ่งกำลังจะหมดสัญญาในอนาคตอันใกล้ ในขณะที่หน่วยงานที่กำกับดูแลอย่าง กสทช.ก็พยายามที่จะออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1GHz (3G) เพื่อให้เกิดการแข่งขันซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปีพ.ศ.2555 ดังนั้นในปีพ.ศ.2555 จึงเป็นจุดเปลี่ยนผ่านที่สำคัญของโครงสร้างอุตสาหกรรมโทรคมนาคมไทยจากสัญญาร่วมการงานภายใต้องค์การรัฐวิสาหกิจ ไปสู่การได้ใบอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแลซึ่งไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนทางธุรกิจ ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจวิเคราะห์ศักยภาพทางการเงิน ของผู้ให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม โดยศึกษาจากงบการเงินในช่วงปีที่ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่3Gไปแล้ว แล้วนำมาเปรียบเทียบกันระหว่างก่อนและหลัง จากได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่3G ว่าแต่ละกิจการมีผลการดำเนินงานดีขึ้นหรือแย่ลงอย่างไร เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมหรือไม่ ซึ่งสามารถศึกษาได้ทั้งกลุ่มผู้ให้บริการที่อยู่ภายใต้สัญญาร่วมการงานเดิม หรือกลุ่มผู้ให้บริการที่เป็นเจ้าของภายใต้สัญญาร่วมการงานเดิม